

Od redakcji

Dziesiąty rok ukazywania się czasopisma to jeszcze nie okazja do świętowania jubileuszu, ale na pewno podstawa do spojrzenia wstecz i w przyszłość. W kolejnych numerach „Family Forum” Autorzy podejmowali aktualne problemy małżeństwa i rodziny, związków partnerskich, starając się je przedstawiać w ujęciu interdyscyplinarnym, analizując również zagadnienia z zakresu metodologii badań nad rodziną. Nie zabrakło podejmowania problemów osób starszych i dzieci w rodzinie, tożsamości seksualnej i transseksualizmu, dramatu przemocy rodzinnej. W aktualnym tomie rocznika przedmiotem badań są procesy społeczne i globalne, które mają istotny wpływ na jakość i funkcjonowanie rodziny.

Tom dziesiąty ukazuje się w czasie globalnej pandemii COVID-19, która odciśnie niezatarte piętno zarówno na samych rodzinach, jak i w badaniach nad interakcjami rodzinnymi w obliczu śmiertelnego zagrożenia. Wśród artykułów, które oddajemy do rąk Czytelników, nie znalazła się jeszcze naukowa analiza „rodziny (po)covidowej”, co prawdopodobnie wynika ze zbyt krótkiego czasu funkcjonowania „w dobie zarazy”. Nie ulega jednak wątpliwości, że obok tego dynamicznego zjawiska stawiającego pod znakiem zapytania wiele oczywistych faktów przeżywanych w rodzinie, jak wolność poruszania się i kontaktów, poszukiwanie bliskości i jej okazywanie, wspólne świętowanie i przeżywanie trudnych wydarzeń, jak choćby pogrzeby, odwiedzanie seniorów rodziny, nie da się przejść obojętnie. Pompatycznie brzmiący zwrot „nic już nie będzie jak dawniej” zyskuje w czasach pandemii nowe, nie do końca znane znaczenie. Zakładamy więc, że w którymś z kolejnych roczników rodzina po doświadczeniu pandemii stanie się przedmiotem badań.

Mam jednak nadzieję, że przyszłość ma nie tylko pandemiczne oblicze, lecz postawi nas wobec wielu starych i nowych wyzwań, z którymi nie do końca potrafimy sobie poradzić. Jednym z nich jest realizowane w codzienności wyzwanie godzenie życia zawodowego i rodzinnego (*compatibility of work and family life*). Już dziś jako Redakcja zapraszamy do podjęcia tego kompleksu zagadnień w swoich badaniach i podzielenia się wynikami swoich naukowych poszukiwań.

Zatrzymując się na chwilę przy bieżących tekstach naukowych, warto zauważyć, że malują one swoistą mapę procesów i zjawisk, które znacząco

modyfikują funkcjonowanie rodziny. Punktem wyjścia są przemiany więzi rodzinnych, które dla interakcji między jej członkami mają znaczenie fundamentalne. Nie można jednak nie zauważyć, że także sytuacja materialna i dobrobyt rodziny albo niedostatek oddziałują na sytuację rodzinną. Wieloaspektowe problemy rodziny są faktem, który znajduje swojego partnera zarówno w polityce rodzinnej, jak i w poszukiwaniu zintegrowanych rozwiązań systemowego wsparcia rodziny. Spojrzenie na rodzinę oczyma nastolatków i studentów (do tego przez pryzmat przemijania) ubogaca opis w nowe akcenty merytoryczne.

Następny blok tworzą wyniki badań z Węgier, Niemiec i Republiki Czeskiej, podejmujące zagadnienia bardziej lokalne (procesy społeczne w biednych rodzinach wiejskich), jak i ogólnonarodowe (patriotyzm w rodzinie, integracja dzieci romskich). Do drugiej grupy procesów należą zjawiska badane w dwóch kolejnych przyczynkach, mianowicie podejście do płodności i macierzyństwa z pozycji kobiet oraz uchylanie się od obowiązkowych szczepień dzieci. Drugie zagadnienie znajdzie niewątpliwie swoją kontynuację w dyskusjach nad akceptacją lub negacją szczepień przeciw COVID-19. Tragicznym znakiem czasu w odniesieniu do rodziny jest opublikowanie w niniejszym tomie kolejnych kilku tekstów dotyczących przemocy w rodzinie, mimo iż cały poprzedni tom dedykowany był temu zjawisku. Nie da się jednak zaprzeczyć, że charakteryzując procesy oddziałujące na rodzinę, nie można pominąć narastającej przemocy na tym obszarze. Ponadto staje się dobrą tradycją czasopisma kontynuowanie wątków i stawianie nowych akcentów w zagadnieniach, które gościły na naszych łamach we wcześniejszych latach.

Szata graficzna okładki czasopisma stanowi, konsekwentnie, zwiastun tematyczny rocznika zawarty w zmieniającym się kwadracie. Od dziesięciu lat ten związły komunikat merytoryczny przekazywany jest przez układ kolorowych sznurków, których różnobarwność i splot symbolicznie oddaje złożoność rzeczywistości rodziny i problemów, z którymi się ona mierzy. Wymowa symbolicznej ilustracji w bieżącym numerze odwołuje się do faktu, że badanie procesów społecznych jest domeną nauk społecznych, a ich główną graficzną metodą obrazowania uzyskanych wyników są wykresy. Stąd sznurki symbolizujące rodzinę wyznaczają osie dla wykresu obrazującego zachodzące przemiany, które oddziałują na tę podstawową wspólnotę.

Czasopismo, a zwłaszcza jego naukowa, merytoryczna i językowa jakość są owocem wysiłku wielu osób, którym w tym miejscu przekazuję słowa wdzięczności w imieniu Redakcji „Family Forum”. Podziękowanie kierujemy do P.T. Autorów i Autorów tekstów, do rzetelnych i kompetentnych Recenzentek i Recenzentów, Tłumaczy, Korektorek i Redaktora Technicznego.

W tym roku szczególne podziękowanie kieruję do Pani mgr Katarzyny Wanke, która przez całe dziesięć lat dbała o jakość językową czasopisma jako Korektorka tekstów polskich i angielskich. Ponieważ kończy ona współpracę z naszym rocznikiem, życzymy jej wszelkiej pomyślności i zapewniamy o życzliwej pamięci. O jakości czasopisma świadczą też Rada Naukowa „Family Forum”, w której uczestniczą wybitni naukowcy z różnych dyscyplin naukowych i z różnych krajów Europy, którym w tym miejscu dziękuję za współpracę.

Wszystkim Czytelniczkom i Czytelnikom życzymy owocnej i zajmującej lektury.

Piotr Morciniec
redaktor naczelny „Family Forum”

